

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Orationibus lacvlatoriis Libri IV. Ascetici, Seu ad exercitationem spectantes

Balinghem, Antoine de

Antverpiae, 1618

Cap. VII. Vberior & magis practica explicatio eorum, quæ de horaria
aspiratione dicta sunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51085](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51085)

288 DE ORAT. IACULATOR.
non desinunt qui puritate mentis, & diuinâ
contemplatione pascuntur. Hactenus An-
gelus ad B. Pachomium.

Sic quodâ Chrystomo Bonauenturaq;
traditum de horaria aspiratione, id quidem
cuius hominum ordini, conditioni, viribus-
que est consentaneum; potest enim quius-
dam id semel, intra horæ spatium si non cre-
brius, at semel utique ab humanis sese nego-
tiis, ad seipsum, & ad Deum oratione reuo-
care; quamquam spiritualis, perfectionisque
vitæ cultoribus, religiosisque vniuersis si fe-
rat valetudo, non videatur intra hosce ter-
minos consistendum.

C A P V T VII.

*Superior & magis practica explicatio
eorum, quæ de horaria aspiratione
dicta sunt.*

LICET cuique sit integrum, de iis quas
varias hactenus attulimus iaculatorias
adhibere in horas singulas, non erit tamen
abs re, si eas etiam quæ ab ipsa hora, eiusque
fluxu ducuntur, atque ab iis quæ sacræ nobis
litteræ, aut horæ, aut breuioris cuiusq; tem-
poris mentione factâ, commendant vehe-
menter, in medium afferamus. Et quam-
quam non omnes illæ quas subijciam pos-
sint

sint cuiuspiam videri propriè iaculatoriæ orationes, imò ne orationes quidem, meminerit is nos superiùs piam omnem, eamq; breuiorem in Deum motionem, affectionemque omnem, quæ ad eum, quoquo modo referri valeat, hac nomenclatura esse complexos. Non est autem assignata cuiilibet è 24. horis diei naturalis sua iaculatoria, quod de ijs nocturna quies, minimùm septem, sibi iure suo, naturæq; necessitate vendicet: quem tamen vel noctu vigilare, vel tùm è somno euigilare contigerit, eas si videbitur, adhibebit, quarum vsu diurno maiorem tum fructum percepit, tum spirituales oblectationem.

Atque secuti sumus tum hîc, tum in consequentibus, communem toti ferè Europæ horarum diuisionem ac mensuram, quæ horas æquales 12. numerat à meridie, vsque ad mediam noctem, totidémque hinc ad proximum meridiem: excepta Italia & Bohemia, diem quæ definit ab vno solis occasu ad occasum alterius, indéque horas æquales numerat, priscorum Atheniensium æmulatione. Sed eas facilè fuerit ad nostras reuocare: quæque his aptantur aspirationes, ad illas etiam accommodare.

Primùm igitur experfecto (hora nempe quarta matutina, vnde & diei totius initium Rom. 13 facimus) occurrat illud Apostoli (nisi quid 11.

T habet

habet melius, hæc enim exempli causa tantum, iuuandisque rudioribus afferuntur) Hora est iam me de somno surgere, nunc enim propior est mea salus, quam heri quando me quieti dedi, vnam porrò noctem sum prouectus, eòque fini meo quam antea propinquior. Surgam itaque qui dormiui hæctenus, & exurgam à mortuis, & illuminabit me Christus. In matutinis meditabor in te Domine, quia fuisti adiutor meus: præueniam in maturitate, & clamabo, quia in verba tua superaspexi. Anima mea desiderauit te in nocte: sed & spiritu meo in præcordiis meis de mane vigilabo ad te.

Ephes.
5.14.

Isa. 26.9

Verum vt sibi constet Asceta, nec aliud verbo, aliud re exhibeat, det se illic orationi, quam etiam inter vestiendum adhibeat, illamque ipsam horam, adeòque diei totius facta, sermones, cogitationesque Deo representet, vt ea ex vniuersa ita moderetur, dirigatque, vt maiori ipsius gloriæ obsequioque promouendo famulentur.

Hora quinta cogitet, indicatam quidē sibi ære campano hanc certam horam, horologium autem extare nullum, quo indicetur cuiquam mortis hora. Morte quidem nihil certius: statutum est siquidem omnibus hominibus semel mori, & post hoc iudicium, eius tamen hora incertius nihil. Dies Domini sicuti fur in nocte ita veniet. id autem maxime

Hebr. 9.
27.

2. Thess.
5.

ximè cauet fur, ne præuideri possit quando in expilandas ædes irrepturus sit. Arbitretur sibi dictum illud Christi. *Vigilate, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit.* *Matth. 24. 42. 44.* Estote parati, quia nescitis qua hora filius hominis venturus est. Vigilet itaque neque vllâ sit horâ securus, cum nulla sit hora, imò ne horæ quidem momentum, quo sit mortis legibus solutus: neque sibi vesperam promittat: nemo enim est, quamuis sit adolescens, cui sit exploratum se ad vesperam esse victurum: neq; dicat hodie aut cras aut insequente hora, hoc aut illud faciam, qui ignorat (inquit Iacobus) quid erit in crastino: sit necne post horam superstes futurus. *Iac. 4. 14.* Quæ est enim vita nostra? vapor est ad modicum parens, & deinceps exterminabitur.

Hora sexta, quanti hac ipsa hora, orbe toto, variis casibus mortui improuisè? Sed quanti in infernum ruere præcipites, qui dum moram faceret eorum Dominus venire, cœperunt percutere conseruos suos & manducare ac bibere cum ebriosis: At cum venisset postmodum Dominus illorum in die qua nō sperabant, & hora qua ignorabant, diuisit eos, partemque eorum posuit cum hypocritis, vbi erit fletus & stridor dentium. An mihi non potuit idem accidere? potuit vtique. At pretiosa fuit anima mea in conspectu tuo Domine: Quapropter confitebor tibi in toto

corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum: Quoniam misericordia tua magna
 Psal. 35. est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Hora septima. Quam multi, fluente sensim hora sequente, soleque pedetentim sese supra horizontem efferente, fluent pariter & ipsi, defluentque ac descendunt in mortem. Cùm semel enim (vt præclare S. Prosper) in naturam nostram per peccatum ingressa mortalitas est, obnoxium sibi omnè vitæ nostræ fecit diem. Hi tamen ipsi, vt & tu fortassè, multos sibi vitæ bene longæ promittebant annos: at repromissio nequissima (eheu!) multos æternùm perdidit. Iterum atque iterum siquidem sapis, caue ac provide ne ea te item perdat. Vide ne inueniat te Deus in menstruis tuis, in sceditatibus, in facinoribus tuis.

Hora octaua. Puta his vndique circumsonare aures tuas Sapientis vocibus, quibus quidem ad seriam conuersionem inuitaris. Non tardes conuerti ad Dominum, & ne differas de die in diem: subitò enim veniet ira illius, & in tempore vindictæ disperdet te. Quasi dicat vel hac ipsa horâ redi ad cor ô præuaricator, peccata tua desle, præterita plange, futuris provide: neque verò dicas vt
 Eccl. 5. 8
 In psal. 34. præclare monet August. cras me conuertam, cras Deo placebo, & omnia hodierna & hesterna

sterna remittentur mihi. Verum quidem dicis, quia Deus conuersioni tuæ indulgentiā promisit, sed dilationi tuæ diem crastinum non promisit. Quibus adde, imò ne sequentem quidem horam & quæque iam in fluxu est, promisit.

Hora nona. Si in tempore conuersionem meam negligo, hancque ipsam horā qua me ad se Deus varijs reuocat modis & vocibus surdā aure prætereo, magnoperè mihi sanè timendum est, ne postea obsurdescat & ipse ad clamores meos, meque planè deserat, atque impropere intonet lugendum illud: Vocauit & renuisti, extendi manum meam, Prou. 3. & non fuit qui aspiceret: despexisti omne 24. consilium meum, & increpationes meas neglexisti. Ego quoque in interitu tuo ridebo, & subsannabo, cū tibi id quod timebas acciderit. Tunc inuocabis me, & non exaudiam, manè consurges & non inuenies me.

Iustum utique supplicium, ut qui placere Deo cū possint, nolint; cū velint, serò non possint. Greg. p. 3. part. admon. 13.

Hora decima. Quantò mercarentur damnati vel vnicum vitæ momentum (quæ quidem habes plurima in potestate tua) si in eo scelerum suorum possent pœnitundine duci, seque inferni pœnis eximere. Verum nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia erunt apud inferos quò tu properas. Atque

à mortuo quasi nihil perit confessio. Quare
 Eccl. 9. quodcumque potest facere manus tua, in-
 10. 11. 3. stanter operare. Si enim ceciderit lignum ad
 Austrum, aut ad Aquilonem, in quocumque
 loco ceciderit, ibi aeternum erit.

Hora vndecima. Vide quæso quemadmo-
 dum vitæ tuæ particulâ fluente horâ, fluxit
 item & ipsa. Cogita fluxuram & aliam (ni an-
 tea occidat) fluxu insequentis, atque ita te
 Lib. 2. continuò mori. Sicut enim (ait Prosper) vi-
 de voc. ta huius principium, mortis est exordium;
 gent. c. 21. 22. ita vitæ progressio, mortis est progressio.
 In singulas non horas modò, sed & momen-
 ta moreris; quouis etenim momento denu-
 tur vitæ pars aliqua, & tum quoque cum
 crescis, vita decrescit. Ad hoc vsque pun-
 ctum quidquid temporis transit, perit, &
 hoc ipsum quod agis vitæ punctum, cum
 morte diuidis. Quemadmodum clepsidram
 Epist. (vt scitè Seneca) non extremum stillicidium
 24. exhaurit, sed quidquid antè defluxit, sic vl-
 tima hora, quâ esse desinimus, non sola
 mortem facit, sed sola consummat. Caue
 igitur mortis memoriam, quam obis sem-
 per, deponas vumquam. Et quoniam ea ti-
 bi semper adest, fac vt eius item cogitatio à
 te non recedat. Mature præpara quæ in eam
 tibi horam vsui esse poterunt. Memento
 mori. Memorare nouissima tua, & in aeter-
 num non peccabis.

Hora

Hora duodecima. Medio iam decurso die, soleque meridiem ingresso, pone breuiter cor tuum super vias tuas, easque scrutare diligenter. Expende quomodo matutinum tempus à te expetum. Si bene, gaude, Deoque gratias habe: in minus, dole, ac voue meliora. Cogita tibi neminem quæ iam fluxerunt redditurum horas: nemo iterum te tibi reddet. Ibit quæ cœpit ætas, nec cursum suum aut reuocabit, aut sustinebit, nec te admonebit velocitatis suæ; tacita labetur. Itaque si sapias, saniora propones, efficiesque ut pomeridianis horis (si eas quidem te viuere patiatur Deus) feliciter actis, non te, cum ad vesperam ad te ipse reuocabis, temporis malè absumpti pudeat, pigeatque. Cogitabis præterea quam multis occidet hic sol ante occasum, quamque innumerabiles mortales ad eam vesperam non pertingent. Deumque precaberis ut si tibi contingat idem, non occidat saltem tibi sol iustitiæ, neque supremam horam illa repertus sis in tenebris, & in umbra mortis.

Atque ut à subtristioribus hisce cogitationibus respices nonnumquam, erige hac horam animum ad ipsius fontem lucis, ad Deum inquam solem verum qui semper in meridiano suo constitutus consistit immobilis, neque ascendit, neque descendit unquam, semper vnus, semper idem, nullam vicissitudine mutabilis, nullam mutatione varius, nec solis nec lu-

næ vicibus obnoxius constans esse suum tueri & continet, stabilisque manens dat cuncta moueri. Illum tu suspira diem, quo ei adhærescens mirabilitatis omnis expertis, idem eris semper vnusque, quando nec deficient anni tui nec capient incrementum: quando florenti tuæ ætati sensim siue sensu tacita non obreperet senectus, quando immutabili Deo æternum coniunctus, omnem ignorabis mutationem, quando mortale hoc induerit immortalitatem, atque temporale in æternitatem, vmbriticumque in veritatem transierit. O fœlix dies illa nimiumque fœlix, quâ mihi ad cœlestem Ierusalem aditus patebit! vbi sibi constant vniuersa, & permanent.

August.
medit.
c.26.

Hyems horrens, æstas torrens illic nunquam sæuiunt:

- » Flos perpetuus rosarum ver agit perpetuum:
- » Candent lilia, rubescit crocus, sudat balsamum:
- » Virent prata, vernant sata, riui mellis influunt:
- » Non alternat luna vices sol vel cursus siderum,
- » Agnus est fœlicis vrbis lumen inocciduum.
- » Nox & tempus desunt ei, diem fert continuum.
- » Absunt morbi semper sanis, senectus iuuenibus,

Hinc

Hinc perenne tenent esse, nam transire „
transiit. „

Inde virent, vigent, florent, corruptela cor- „
ruit, „

Immortalitatis vigor, à morte ius omne tu- „
lit. „

Non dubito fore cui hæc, vt & quæ superiùs
& quæ postmodum afferentur longiora vi-
debuntur pro iaculatoriis. At non est id qui-
dem necesse vt in singulas vices, ea adhibe-
antur omnia, sed aliàs hæc, aliàs illa, vt cui-
que visum erit.

CAPUT VIII.

Superioris capitis prosecutio.

HORA I. à meridie perpendam mihi
fortè hac ipsa horâ moriendû. An para- Matth.
tus sum antea ctæ vitæ rationem reddere exi- 25. 4.
genti Deo? Sponsus venit, ei que proceden-
dum obuiam, num renes castimoniâ præ-
cinctus? Num ardentes in manibus lampæ-
des? Num instructæ, atque ornatae? num Matth.
bonorum operum oleum in vasis? At vbi 22. 11.
vestis nuptialis, ac dignus tanto rege orna-
tus cultusque?

Hora II. quamquam nihil omnino
mihi fortè sum conscius, non eò tamen iusti-
ficatus

T 5